

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

NÚM. 1861 ————— ANY. XXXVI
BARCELONA, 28 D'AGOST DE 1914

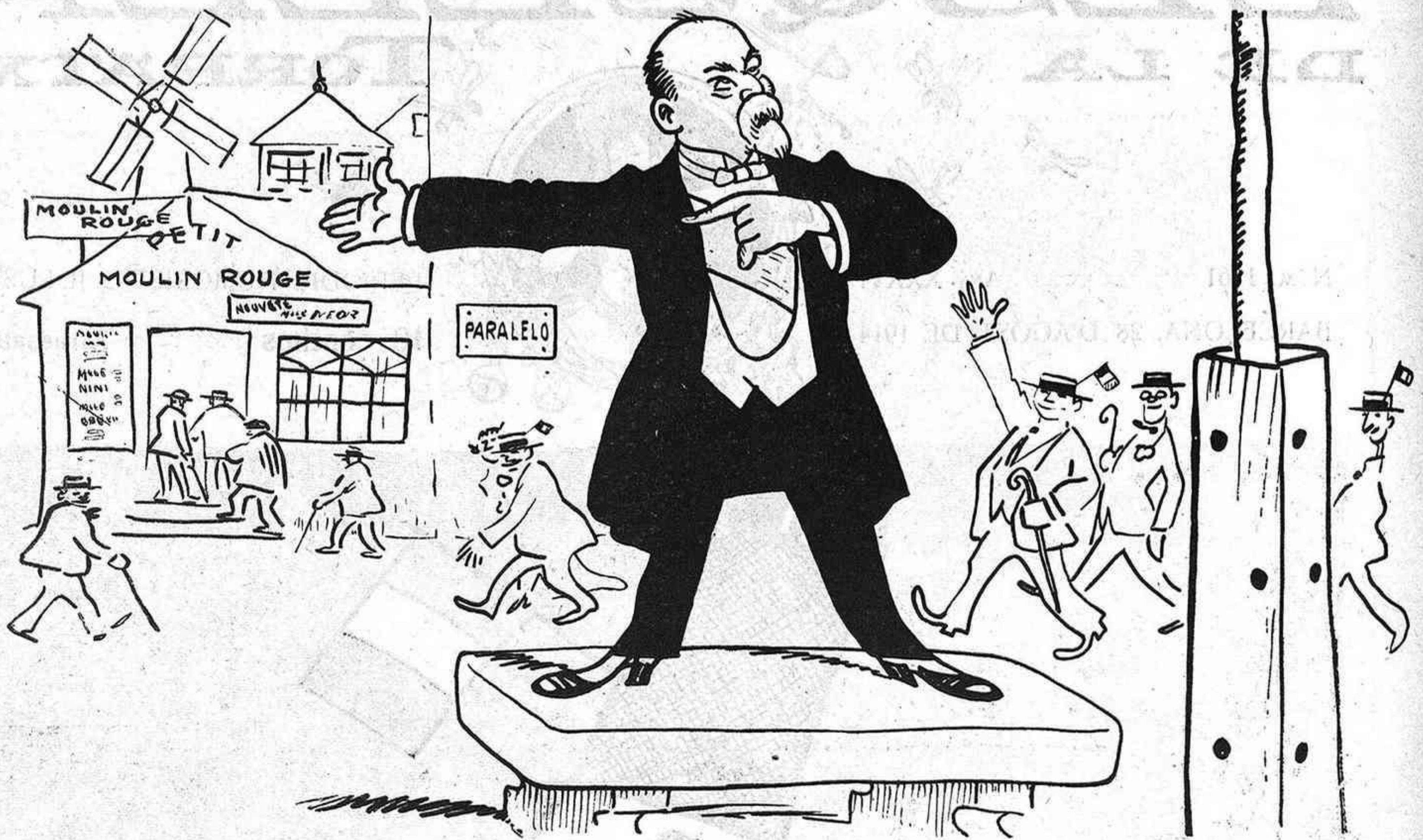

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT
10 cèntims ————— Atrassats: 20

VISCA FRANÇA

El senyor Esteve—Aquí em tenen convertit en Mussiú Xarmaní!

DEMÀ QUE SIGUEM FRANCESOS...

M. Poincaré, declarant «monument nacional» el Petit Moulin Rouge

CRÒNICA

Barcelona ciutat francesa

ACTUALMENT ja quasi ho és. Si ens anexionésim a França, de resultes de la conflagració europea, apenes si ens en sentiríem.

Se beuria un poc més d'absenta; se parlaria un poc millor el francès; menjariem carn de cavall; se suprimirien alguns convents, i el venerable senyor Esteve deixaria de picar-se el pit davant dels parroquians missaires, per a acreditar l'establiment.

En Napoleón fotógraf devindria el quefe nat dels monàrquics barcelonins. Se transformaria en barri aristocràtic la França xica, i per Setmana Santa ja no eixiria al carrer la processó de la Bona Mort.

En conjunt, estariem tots més alegres. Els homes usariem molta més urbanitat, i les dones molt més enginy i elegància. No diríem mai: «No val a badar!», ni «Apa, buenas», ni «Oi que faig goig?», ni «Vaja, estigui bo!». Deixariem, així mateix, la mala costum de fer de magre per la Quaresma i de senyar-se quan trona.

De la plaça Real en dirien la plaça de la República, i els *urbanos* usarien tricorni, i els moços de l'Esquadra, kepis.

La Sara Bernard se'n vindria a viure a la dispesa d'en Peius, i és molt probable que'l xampany Codorniu se vengués en el kiosc de Canaletes notablement embaratit.

Lo que no sofriria cap mena de variació, de moment,

serien les Places de Toros. Això ens ho respectarien per a no llençar-nos al desesper i a una altra guerra de l'Independència.

Llevat de lo que hem dit, tot lo demés restaria, si fa o no fa, com al present.

Fa anys que estem habituant-nos a la vida francesa. Ens agraden les sopes d'all, la farandola i hem posat el nostre espill a l'altra costat del Pireneu.

Els francesos, per altra part, són lliberals.

Quan s'adonarien que en nostres teatres se fa *vaudeville* i que'ls *menús* de les fondes són estergits dels séus, com moltes rames del nostre art i de la nostra literatura, no sols no inquietarien per res la nostra ciutat, sinó que li concedirien les insignes de la Legió d'Honor.

Ei, tal penso.

P. DE B.

Interviú amb Mlle. Mauvaise, *diceusse*

La França està representada a Barcelona per seriosos i dignes comerciants, representants i industrials; però aquests tenen ja massa de català, i com que nosaltres

volíem saber de l'Alemanya per una boca francesa que no pogués ésser titllada de claudicació de cap mena, així ens dirigírem a l'«Alcázar» i preguntàrem per mademoiselle Mauvaise.

L'Enric ens digué:

—És a la «pastera».

A l'entorn de la «pastera» hi havia lo bo i millor de cada casa: mans peludes de senyors amb brillants al dit petit; en *Fernando* guanyant sempre; berrets de dona amb grans plomes; fum i calor.

La senyoreta, per qui anavem, posava de tant en tant una pesseta; però no li valia la gràcia, perdía sempre.

—*Pas de chance?*

—Luuufuuu!—em feu, donant-se un cop al nas, com dient «liquidats».

L'invitàrem i desseguida explanàrem l'objecte de la nostra visita.

Sembla com si li haguéssim posat un coet al cul, de tal manera s'engegà:

—Ah, la *France!*... No hi hà res com la *France!*... París, Voltaire, Napoleón, la *Republique*, Robespierre, Dantón, eh? Com devia ésser hermós Dantón!... I l'elegància, el chic, la moda!... I l'*humour*, i la *Liberté, Égalité, Fraternité*. Ah, la *France!*

—És de l'Alemanya que voldríem que'ns parlés.

—Alemanya?... Allò no és país!... Allò és un boig manant a una colla d'estúpits. Uns comerciants grassos, totxos; uns savis que de tant lletjos fan gràcia; uns militars encotillats..., encotillats, ara que nosaltres, les de París, ja no'n portem, de cotilla.

—¿.....?

—Mengen herba i carn de porc, els alemanys; trepitgen i fins mosseguen, i, ens els tractes amb nosaltres, són besties i toçuts, quan fiquen la banya en un forat.

—¡.....!

—Sí, sí, creguin que perdràn. Ara els nostres *garçons* hi van *tout à fait*, coratjosos.

—¿.....?

—Bèlgica?... Ah, *pauvre petite mignone!*

—¿.....?

—Anglaterra?... Home, Anglaterra sembla una tia reganyosa; bona tia, però reganyosa.

TURBOLT

Pro França

A mi el Govern pot, legalment i atrinxerat en les columnes de *La Gaceta*, obligar-me a observar la neutralitat; però no pot evitar que jo, privadament, burli les seves ordres i em posi resoltament al costat de França, veïna nostra, amiga nostra i per afegidura—no procedeix, com nosaltres, de la raça *llatina?*—germana de *llet*.

Jo soc *franc*... (Si en Pitarra fos viu, de segur que, recordant-se d'un dels séus *Singlots*, ara em diria:

«Val més que sigueu pesseta que valdreu dos quartos més»).

Jo soc franc i ho soc, a pesar del desmèrit que avui els francs tenen, solament per amor a França.

I per això dic que, a despit de la neutralitat que'l Govern m'imposa i que aparentment compleixo, en tot lo que puc i sempre que m'és possible, laboro per França

DEMÀ QUE SIGUEM FRANCESOS...

Als del requeté se'ls obligarà a cantar *La Marsellesa*

i aprofito totes les ocasions per a decantar a favor séu la balança de la victòria.

Desde que varen rompre's les hostilitats, al cafè ja ho saben: res de cervesa.

—Es un producte alemany—els vaig dir—i per més que m'agrada, vui abstenir-me'n.

Fins ara, sempre que'm trovava malament i necessitava pendre alguna potinga, l'homeopatia era el meu recurs. I en veritat sigui dit, no tenia per què queixar-me'n.

Doncs això s'ha acabat. N'hi ha prou amb que Hahnemann, l'inventor d'aquest sistema, hagués sigut alemany, per a que jo rebutgi els «globulillos», i, encara que hagi de reventar, torni al procediment antic dels polvos, les pildores i els mals tragos.

—Alemany?... Res!.. Ni la salut els vui deure an aquesta trepa.

Ahir, mudant-me la camisa, va assaltar-me una sospita.

—Qui les planxa aquestes camises?—vaig preguntar.

—La planxadora.

—Però, quina planxadora és?

—No la coneixem. Se'n cuida la casa del *Planchado alemán*.

Era lo que jo'm temia!...

—No les hi porteu mai més!—vaig cridar amb veu de trò.

—Mira que ho fan molt bé.

—No vui saber-ho!... Doneu-les al Planxat francès, al Planxat anglès, al Planxat rus, al Planxat xino, al planxat que volgueu, per bunyol que sigui, però a l'alemany, de cap de les maneres!...

La qüestió no és ferlos-hi el *vacío*, an aquesta gent?

Doncs, mentres tendeixi a aquest fi, tot ha d'aprofitar-se.

L'aigua de Colonia—per exemple—no és una cosa d'allà? Doncs prou aigua de Colonia.

Les cadires de Viena, no procedeixen d'un aliat séu? Al foc les cadires de Viena.

Aquest color blau tant fort, no és blau de Prússia? A les escombraries sense reparo.

D'allà, ni un objecte, ni un producte, ni un halè...

Tot, tot per França!..

Jo—vegin fins a quin extrem porto la cosa—desde fa una pila de dies, en odi als alemanys, quan me'n vaig d'una casa, mai saludo ni dic res a ningú.

Saben per què?

Perque això és despedir-se a *la francesa*.

MATÍAS BONAFÈ

A la plaça de Catalunya

És cap al tard d'un dia qualsevol. Les nostres modistes pleguen de l'obrador escampant alegria sana i mals desitjos.

Uns militars aturen a un grupo de noies, i oferint-les galantment flors, els tiren amoretes en *franxuti*.

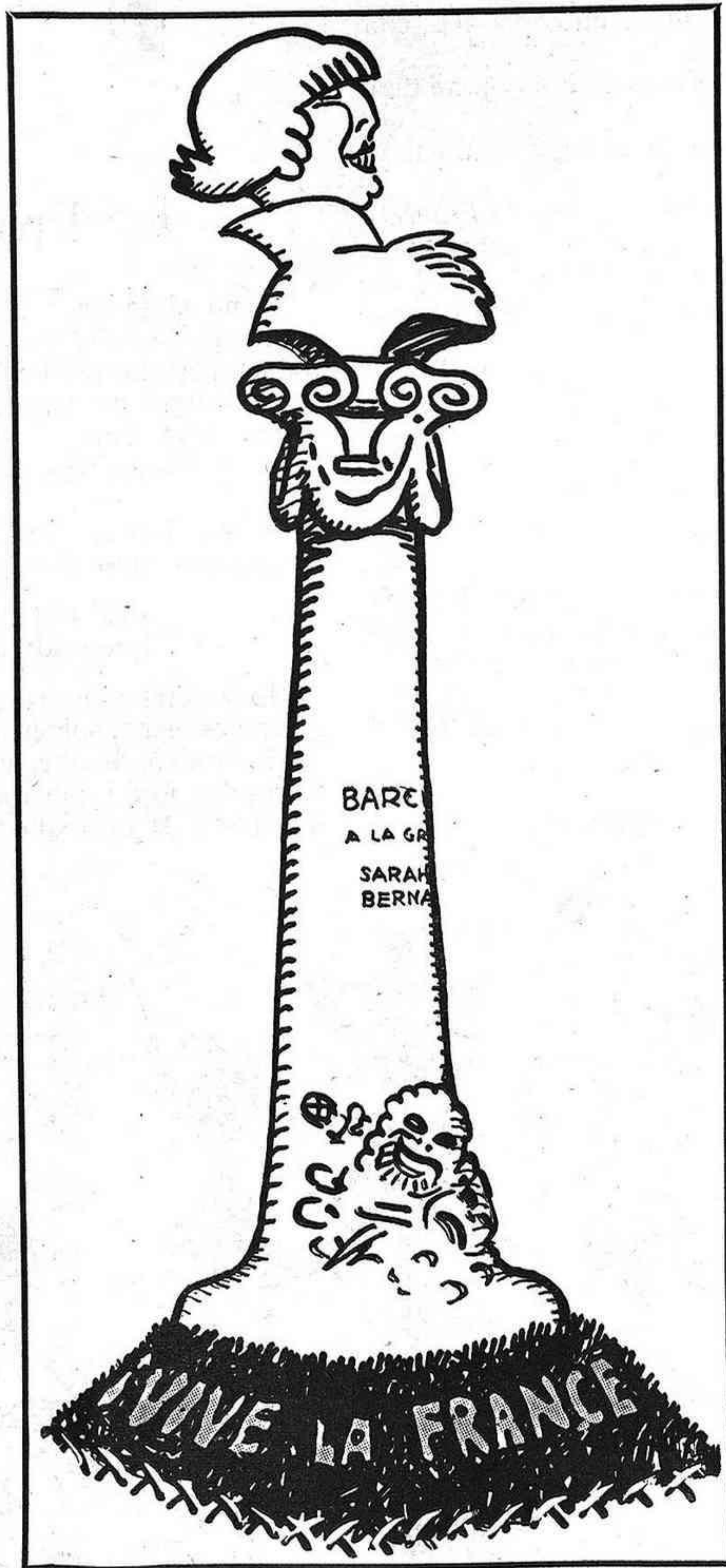
—Jo no'ls entenc de res—diu, ignocentment, una noia rossa, de disset anys.

—Doncs, creu-me que tenen una llengua expressiva;—respon una morena, mirant-se el cervell.

Els militars s'esforcen en fer-se entendre; però elles, avorrides, tomben l'esquena, de repent, i marxen a la francesa.

Els arronsen filosòficament les espatlles i se'n van a... La Lluna.

JESPUS

DEMÀ QUE SIGUEM FRANCESOS...

El bust d'en Fontova serà substituït pel de la Sarah Bernhardt.

El diari de la guerra

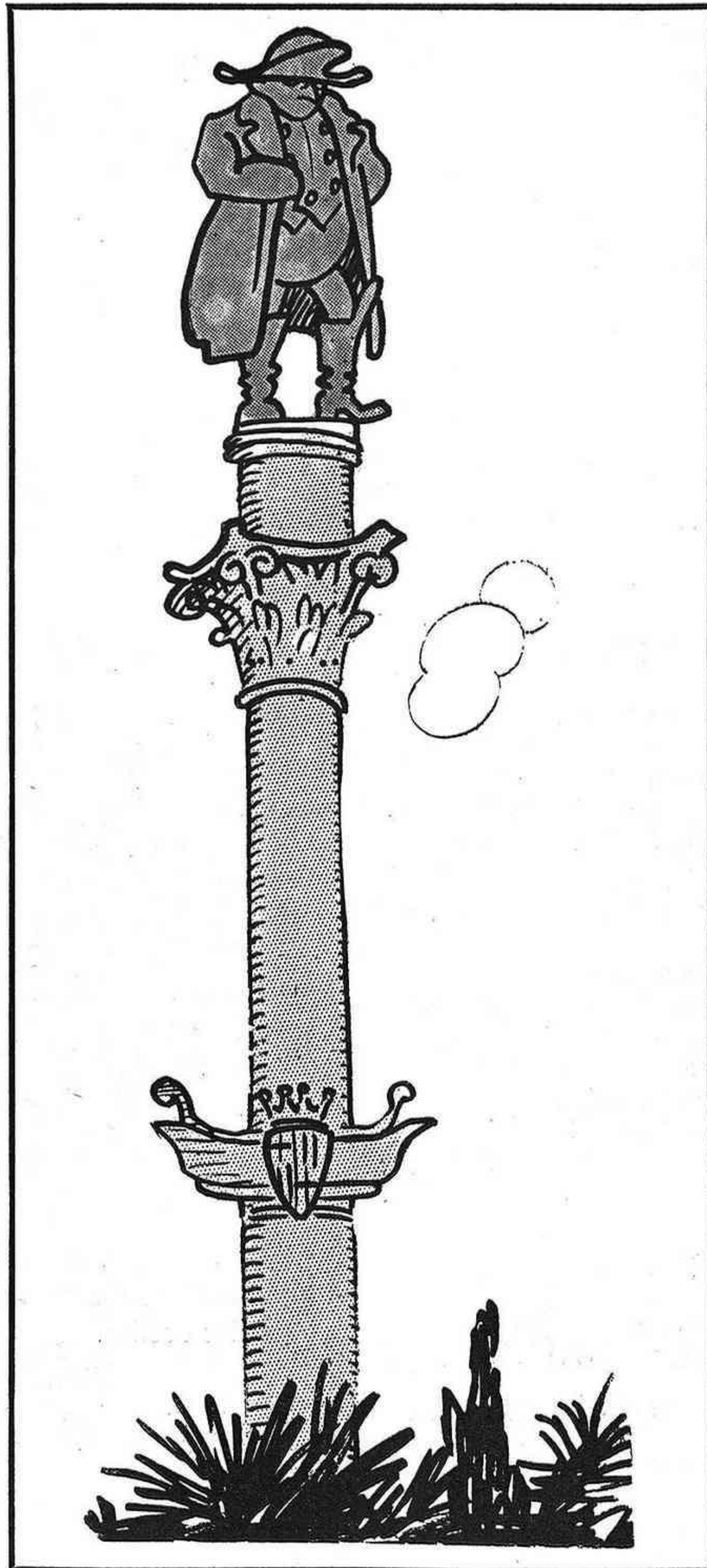
(DEL CARNET D'UN BARCELONÍ QUE OPINA EN FRANCÉS)

Dia 1 d'agost. — Per culpa d'Alemanya, la guerra sembla que serà un fet.

2.—Russia mobilitza, Austria mobilitza, Alemanya està armada ja fa temps. Què havia de fer, França?

3.—Abans de declarada la guerra, els alemanys han comès grans barbaritats a la frontera.

- 4.—L'entusiasme, a París, és immens. En l'acte de mobilitzar les reserves, fins els capellans cantaren «La Marsellesa».
- 5.—Els alemanys, sense respectar la neutralitat, han atropellat al «Conde de Luxemburgo».
- 6.—Bèlgica ha corregut la mateixa sort del séu veí; però Bèlgica resisteix i no entrarà!
- 7.—Les notícies de Lieja porten a l'ànim el convenciment de que Alemanya se'n farà set pedres.
- 8.—S'ha descobert que tots els alemanys residents a Bèlgica i a França eren espies. Se'ls fusellarà tres cops a cada hu.
- 9.—Els anglesos ens ajuden. En Joffre i en French entraran a Berlín en carretel·la.
- 10.—Els forts de Lieja resisteixen l'atac victoriosament. Se veu que són uns forts molt forts.
- 11.—Gran victòria de les tropes franceses a l'Alsàcia. S'han cruspit dos regiments d'hulans a la patarrallada.
- 12.—Se sab positivament que un *hulano* s'ha menjat el fetge d'una nena de set anys.
- 13.—A Alsàcia s'han trobat setanta sacs de farina emmetzinada.
- 14.—S'assegura que les aigües de Lorena estan enverinades.
- 15.—Els tretze canons conquerits pels alemanys resulten ésser tretze canons de gall-d'indi.
- 16.—Un torpiller anglès ha destruït vint acuirats alemanys.
- 17.—Un alemany ha sigut sorprès vidant els ulls a un infant. Per a realitzar l'horrible operació es valia de la ploma estilogràfica.
- 18.—Els francesos són amos d'Alsàcia. L'emperador ha demanat una plaça de moço.
- 19.—A Alsàcia, gran victòria francesa. Molhouse recuperada. Dèu mil baixes de l'enemic. Dos cents canons en poder dels francesos.
- 20.—A París, la gran vidaça. Tot tancat; ningú fa res. Tot-hom és al camp... de batalla.
- 21.—Tots els ferits que s'atribueixen a la França són mentides. Se tracta d'apoplètics i no de ferits.
- 22.—S'espera la gran batalla, la definitiva, que serà un èxit pels aliats.
- 23.—El Japó ha declarat la guerra a Alemanya. Visca el Japó! D'aquesta feta, a la «Comedia Francesa» representaran el *Ki-ki-ri-ki*.
- 24.—Vintiset *dreadnoughts* japonesos van camí de l'Índia a bloquejar les colònies dels alemanys.
- 25.—Una *escuadrilla* d'aeriplans francesos s'ha topat amb l'àliga imperial, que volava a dos mil metres d'altura. Diu que ja quasi bé no li queda cap ploma. Els aeriplans han disparat i ha caigut. Està tocada de l'ala.

I l'estatua de Marquet per la de Napoleó I

GLOSARI

ESPURNES

DE LA GUERRA

Sempre havia tingut els meus dubtes, que la nostra civilització fos una cosa tan bona com molts deien.

—Havem conquerit l'aire; —sentíem dir. — El fons del mar ja no té secrets. El telegraf ens porta noves de totes les parts del món. Ha centuplicat la riquesa. L'automòbil té ales. L'electricitat fa lo que volem.

Tot això ens anaven cantant amb to ample i declamatori, i n'hi havia molts que ja's figuraven que no's podia anar més enllà.

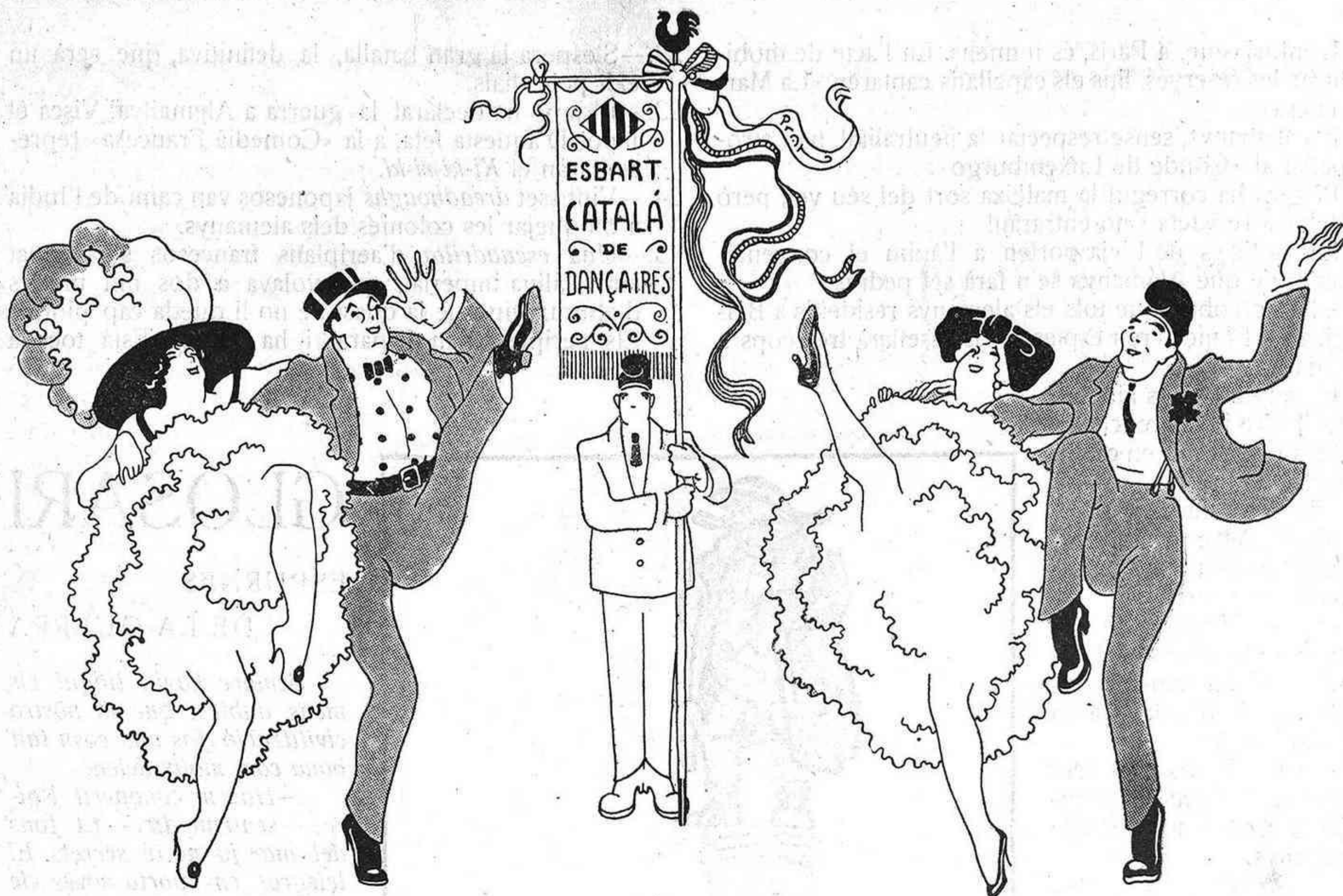
No's podia anar més enllà en el sentit d'arribar abans; però a l'ésser als llocs s'estaria millor? Els homes serien més feliços? La vida seria més agradable? Valia la pena d'anar a la mort amb tantes angoixes?

—Avui dia—diuen els que hi creuen—amb sis dies se va a New-York.

Però és que l'home viurà millor, si ha pogut anar a New-York? S'ha de creure un malaventurat, per arribar a l'hora de la mort sense haver estat a tantes ciutats que sabem del cert que no hi anirem mai?

—El telegraf ens fa sapiguer lo que passa per tot lo món!

—Però és que val la pena de sapiguer-les tantes coses que passen pel món? No haveu observat que'l telegraf, per cada bona nova que us

DEMÀ QUE SIGUEM FRANCESOS...

Les institucions netament catalanistes hauràn de fer certes concessions.

portí, en porta cent de dolentes, que valdria més que arribessin tard?

—Avui no hi hà tants pobres com abans!

—Però que no hi hà més ambició? Que no és més desgraciat l'ambiciós, que'l que s'accontenta amb lo que tè?

—Això és ben cert: quedarien parats. Quedarien parats al veure que'l vapor, l'electricitat, la conquesta del mar i de l'aire, més que res, serveix per una cosa: per a poguer-se mobilitzar abans i anar-se a matar més depressa.

Canons, barcos, aeriplans, submarins, pólvores, dinamites; totes les conquestes estàn a punt. L'apoteosi de aquest progrès s'està preparant a les fronteres, i, com més civilitzat se sigui, més mortandat es podrà fer.

Ara veurem els resultats d'aquest Progrès—amb lletra majúscula—que'ns ha fet gastar tanta saliva.

XARAU

Vocabulari català-francès

PARAULES CORRENTS QUE'NS CONVÉ CONÈIXER

(Pronunciació figurada)

Un berret.	En xapó.
Un canó per a posar agulles.	En porte-egulles.
Una capça de polvos.	Ine buat a pudre.
Una capça de bombons.	Ine bomboniere.

Els riços.	Les bucles d'orells.
Un botó.	En butonc.
Un braçalet.	En braçalé.
Una bronja.	Ine broxe.
Un raspall.	Ine brosse.
Un raspall per a les dents.	Ine brosse a dan.
Un raspall per a les ungles.	Ine brosse a ongle.
Un corda-bòtes.	En chosse-pié.
El cosmètic.	Le cosmetic.
Unes estisores.	De sisó.
Un collar.	En colié.
Una agulla de cap.	Ine epingle a xevé.
Una dida.	Ine nurrice.
Una esponja.	Ine éponge.
Una tovallola	En essui-men.
Un vano.	En eventall.
Una pell.	Ine furrire.
Un mirallet de butxaca.	Ine glaç de pox.
Cotó per les orelles.	Du fil de coton d'oreills.
Un fil.	En fil.
Una ampolleta.	En flacon.
Una sombrilla.	Ine ombrel·le.
Pomada.	De la pommade.
Polvos d'arroç.	De la pudre de riç.
Una cinteta.	En peti ruban.
Una xicota guapa.	Ine jen fam jolí.
	Etcètera, etcètera.

Noticies locals futuristes

(EN PLENA DOMINACIÓ FRANCESA)

El tiempo.—Ayer disfrutamos de un día verdaderamente estival. Hizo un calor patriótico bochornoso. A media tarde, no obstante, sopló un vientecillo N.E. que unido a los aires marciales de «La Marsellesa» que tocaba la charanga de la Guardia republicana, en el paseo de Gracia, despejó notablemente la atmósfera.

En el vapor «Valbanera» embarcaron ayer noche, en dirección a Turquía Asiática, los últimos miembros del requeté jaimista, que merodeaban aún por Barcelona. Buen viento y barca nueva.

Hemos tenido el gusto de estrechar la mano, en la Rambla, a nuestro distinguido amigo el general Joffre, el héroe de 1914, quien viaja de riguroso incógnito. El pundonoroso y venerable anciano sale esta noche

El futur sargent-de-ville (ex municipal)

DEMÀ QUE SIGUEM FRANCOSOS ..

—I ara que'ns han dominat, ara que'ls tenim a sobre... què?
—Dona, al menys sabrem el francès. Veus? Jo ja sé dir: *Un bon «jurnal» fa de bon suar.*

para París, sin ninguna clase de boato, pues piensa despedirse a la francesa.

El célebre publicista M. Anatole France, el escritor más odiado de los alemanes, debido a su apellido, dará hoy en el Ateneo Barcelonés la primera de sus conferencias anunciadas.

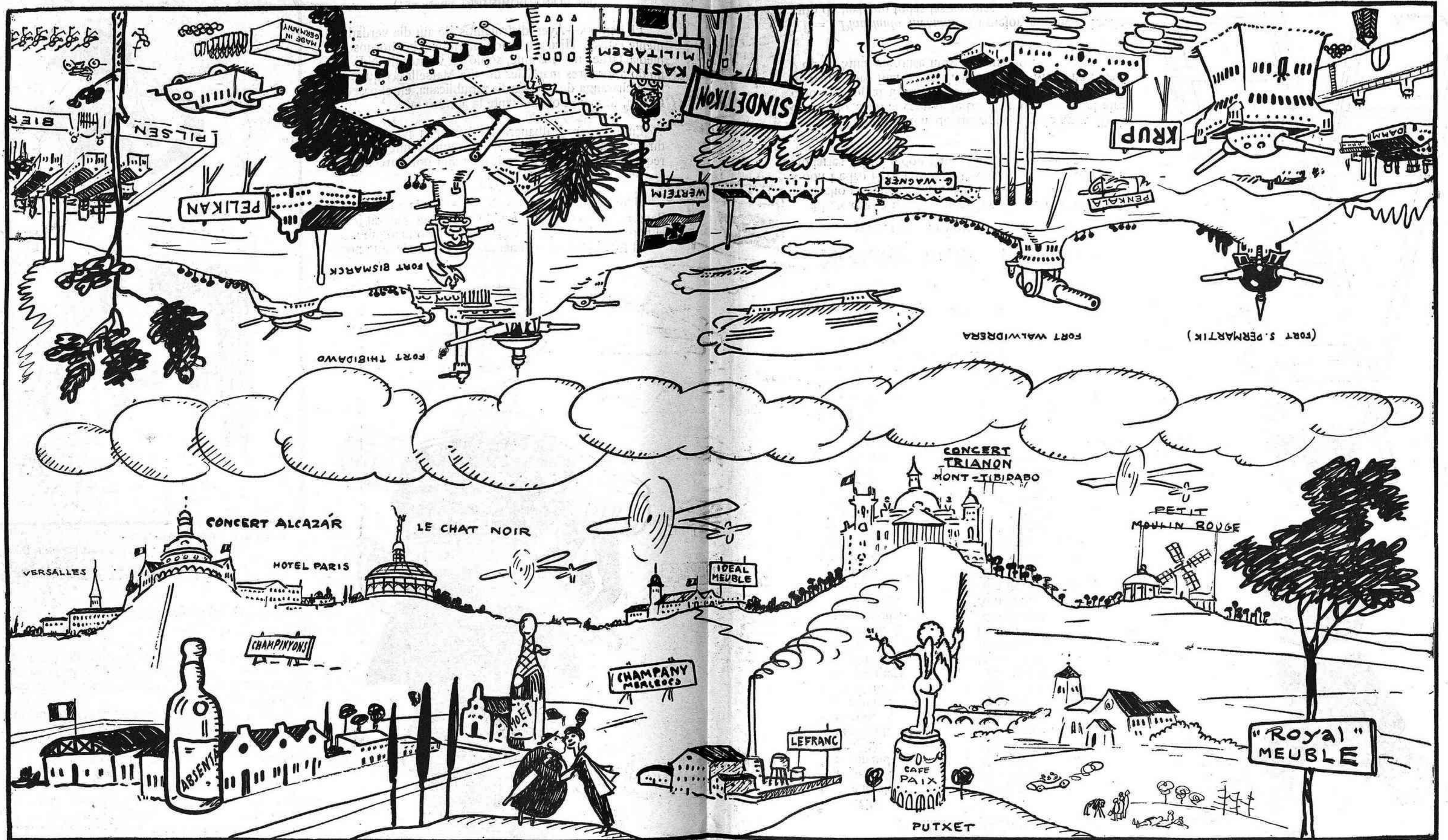
Hará su presentación el no menos conocido publicista D. Pompeyo Gener.

Al finalizar el acto, los ateneístas ofrecerán al insigne literato una pequeña *absinthe d'honneur*.

En conmemoración de las grandes victorias obtenidas por los franceses en toda Europa, nuestro Ayuntamiento y, en su representación, le gran Maire, M. Bouladeres, se compromete a trabajar por el engrandecimiento y embellecimiento de la barriada de la *França Xica*.

Parece que esta deseada mejora será pronto un hecho y se terminará quizá antes que el pavimento de las Ramblas.

VISTA PANORAMICA DE BARCELONA DE ALEMANYA

VISTA PANORAMICA DE BARCELONA FRANCESA

Vocabulari català-alemany

PARAULES CORRENTS QUE'NS CONVE CONÈIXER

(Pronunciació figurada)

L'èxercit.	Daz jer.
Un general.	Ai'n gueneral.
Un coronel.	Ai'n oberzt.
Un comandant.	Ai'n batalionzsef.
Un capità.	Ai'n jauptman.
Un sargent.	Ai'n zergent.
Un cabo.	Ai'n brigadir.
L'infanteria.	Daz fuzfolk.
Un timbal.	Ai'n tromeslaguer.
Una trompeta.	Ai'n fornizt.
La cavalleria.	Di raterai.
Un llancer.	Ai'n ulan.
L'artilleria.	Di artileri.
Un centinella.	Ai'n sildvaje.
Una bandera.	Ai'n fa'ne.
Un «quinto».	Ai'n konztribirte.
Un casco.	Ai'n jelm.
Una coraga.	Ai'n kuraz.
La cartutxera.	Di patronfase.
Un fusell.	Ai'n guever.
Un canó.	Ai'n canone.
Una espasa.	Ai'n deguen.
Un sabre.	Ai'n zabel.
Una bala.	Ai'n kuguel.
La pólvora.	Di puifer.
Una caixa de municions.	Ai'n munizionzvaguen.
Una metralladora.	Ai'ne mitralioze.
Un obús.	Ai'ne jaubitze.
Una trinxera.	Ai'ne laufgraben.
La batalla.	Di slajt.
La derrota.	Di niderlague.
- Etcètera, etcètera.

Notícies locals futuristes

(EN PLENA DOMINACIÓ ALEMANYA)

El Delegado de Hacienda Hern Fischer von Laussen ha hecho para hoy los siguientes señalamientos de pago: a don Pedro Recasens, 6.000 pesetas; a don Joaquín Paudaries, 500, i a don Pablo Creus, 37 y media.

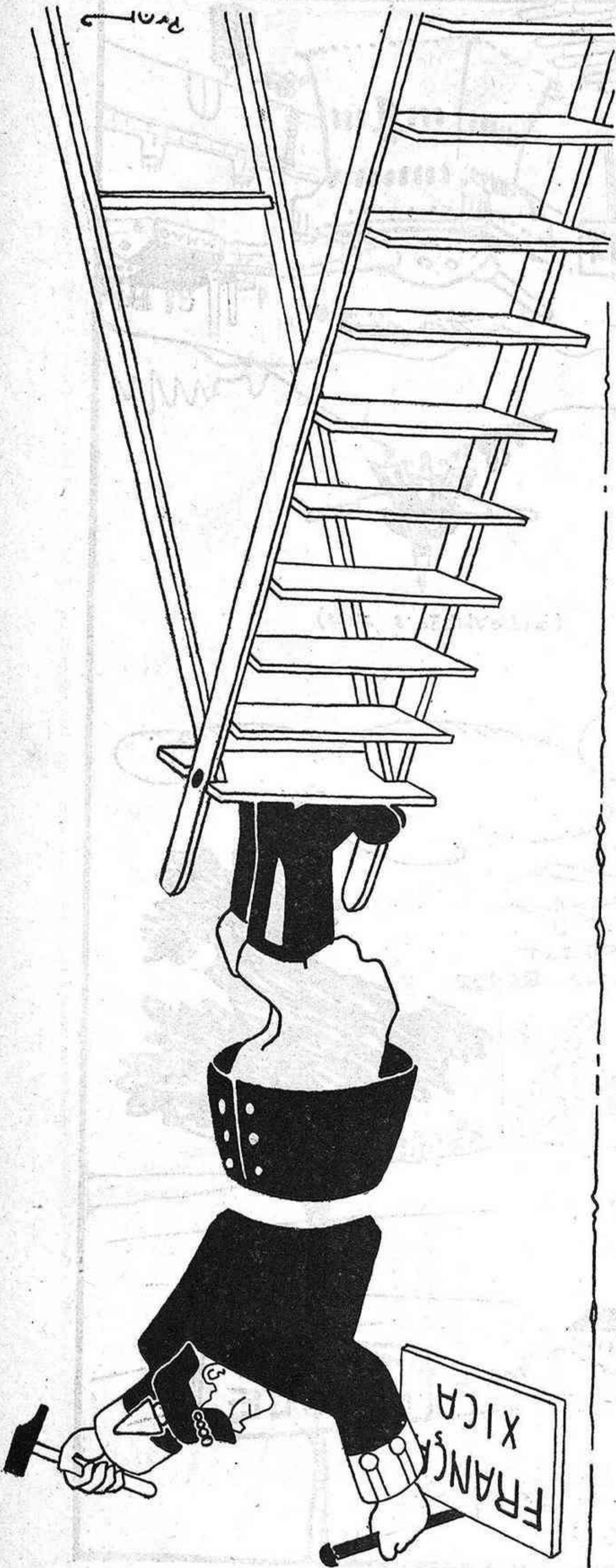
El Tiempo.—Buen día de verano, el de ayer. Todo el mundo salió al campo de batalla a disfrutar del aire-cillo que soplabá. El castillo del Tibidabo y los fuertes de San Pedro Martir, de Vallidaura, de Montaña Pelada y de La Mina viéronse muy concurridos.

= *Planchado alemán.*—El mejor, el único. Declarado de texto en todas las familias.

El alcalde, señor duque de Sofferino, ha cumplimentado esta mañana al señor obispo y al capitán general de la región, Von Hausbruck,

DEMA QUE SIGUEM ALEMANYS...

Tot lo que facti olor de gabatx se suprimirà del mapa.

Die Stimme von Catalunya

5cent.

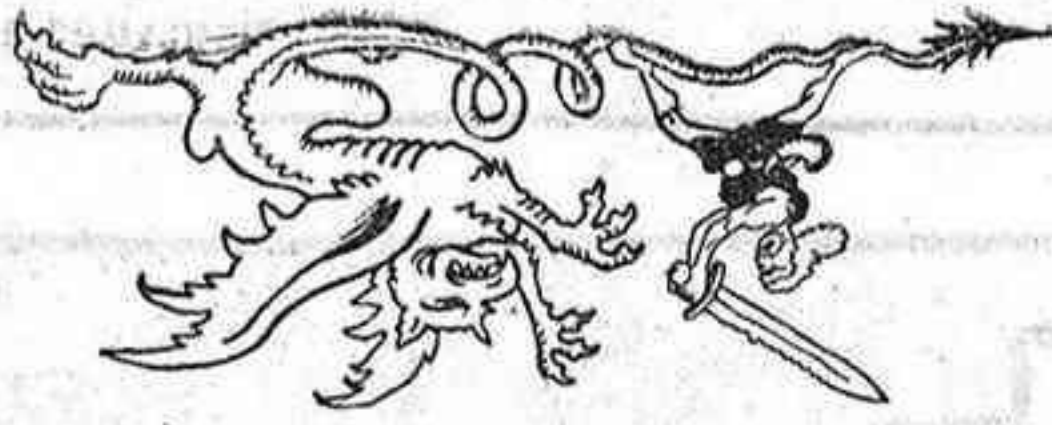
Any XXIV Núm. 15.496

Barcelona: Dilluns 24 d'agost de 1915

Edició del MATÍ

Futura capsalera de la Gazeta oficial de Barcelona

- 5.—Els belgues són uns tontos. Ara resulta que no deixen passar a les tropes prussianes.
- 6.—Lieja s'ha defensat heroicament; però la toma serà senzilla, com una toma de magnesia.
- 7.—Els hem pres set centes bombes...
- 8.—I un colomar.
- 9.—Les botes de riego de l'emperador ja estan regant el «carní de París», que serà un passeig de recreu.
- 10.—Els forts de Lieja continuen resistint, però les dones i les criatures de la capital ja són en poder dels alemanys.
- 11.—No's pot demanar més regularitat: al mig-dia, a Dinant, i, a l'hora de sopar, a Bruselles.
- 12.—Els francesos havien pres Molhouse; però l'han haguda de deixar anar perquè cremava.
- 13.—Calma completa. Això de la gran batalla no se sab si serà noi o si serà noia. Molts opinen que serà Mossa.
- 14.—La cavalleria alemanya avança cap a la capital de Bèlgica, trepitjant-t'ho tot.
- 15.—Han sigut exposats a Berlín tretze canons, conquerits als francesos. Els alemanys se tornen bojos d'alegria.
- 16.—L'esquadra alemanya del Bàltic s'ha apoderat d'una illa deshabitada, sense resistència.
- 17.—Les tropes franceses no's venen enlloc. Se suposa que se n'han entornat cap a París.
- 18.—Els alemanys preparen una gran costellada a les portes de Bruselles. Les costelles, naturalment, seran de belgues i francesos.
- 19.—A Lorena, gran victòria de l'exèrcit imperial. Deu mil baixes de l'enemic. Dos cents canons en poder dels alemanys.
- 20.—Un «zèppelin» s'ha barallat amb trenta aeroplans francesos, derrotant-los.
- 21.—Quinze mil ferits francesos han sigut transportats a Bayona. Les bayonetes estan desconjolades.
- 22.—S'espera la gran batalla, que serà un èxit per l'imperialisme.
- 23.—Els alemanys han entrat victoriosament a Bruselles. Per més que ls belgues no dispararen ni un tret, la valentia dels alemanys fou admirable.
- 24.—Anglesos i belgues, acorralats a Ostende per la cavalleria alemanya, s'han tirat de cap a mar.
- 25.—La cosa marxa. A darrera hora s'afirma que, encara que la guerra duri alguns mesos, per això a Munich no s'acabarà la cervesa.

GLOSARI

Som primitius.

A França i a Alemanya han cridat ja als reservistes. Els consuls, d'un a un, els varen donar l'avis de que marxessin, i tots varen anar compareixent, i tots varen anar passant les fronteres, camí de la maleïda guerra.

Entre els que varen marxar n'hi ha alguns de pacífistes.

Havien llegit en Tolstoi, que's deia: «Primer deserteu!». Havien sentit a l'Hervé, que's cridava: «Primer tireu les armes!». Havien sentit al pobre mort, an en Jaures, que's cridava: «No hi aneu; no hi volguen anar... Així que us demanin, abraceu-vos, i que vinguin a deslliurar-vos!... No hi ha d'haver fites ni fronteres!... L'home per tots i tots per l'home!».

I ho havien cregut, i ho havien jurat, i es trobaven a l'estranger, d'on no tenien de fugir, i així i tot, se'n van a batre's.

Quina atracció deu tenir el deure, que's que podien desertar se'n van cap a la seva terra?... Com se pot maldir d'una cosa que, així que ve, un corre a cercar-la?... Serà veritat que encara hi ha pàtries?...

Sembla que l'home, desde molts anys, deu haver avengeat ben poca cosa.

S'ha anat posant capes de cultura, d'educació, de civilitat; ha arribat a estar convingut de que era d'una altra mena; però en gratant un xic es troba l'instint, i l'instint du tant a la lluita, que vindrà un temps que ns barallarem per no tenir-nos de barallar.

La pau se faria a mossogades, si no haguessim inventat tantes eines de perfecció per a estalviar-nos les dents, i, quan no tinguem altra excusa, també anirem destruint-nos en nom del bé i la concòrdia.

Aquesta guerra ens demostrarà que som iguals ara com fa deu mils anys.

No fem d'homes de les cavernes perquè no hi vivim; però en som.

No més han avengeat les eines.

Però nosaltres vingam predicar, sentir predicar, ésser predicats, fer veure que estem convinguts, posar-nos tra-jos filosòfics; però així que se'n veu la pell, se veu que tenim el mateix cuir de quan anavem sense roba.

XARAU

El diari de la guerra

(DEL CARNET D'UN BARCELONÍ QUE OPINA EN ALEMANY)

Dia 1 d'agost.—Per culpa de França, les relacions entre aquesta nació i Alemanya estan molt tivanques.

2.—Alemanya, al veure el *meneo* de França, també pensa bellugar-se.

3.—Els alemanys s'han vist obligats a declarar la guerra als francesos.

4.—El kaiser va confiar a la victòria; i es comprèn. Ha fet beneir les tropes i el cel el protegeix.

—No us els creieu. Us ompliran de *cascos*. I, per distreure-les, les porta al *Rhin*, a beure.

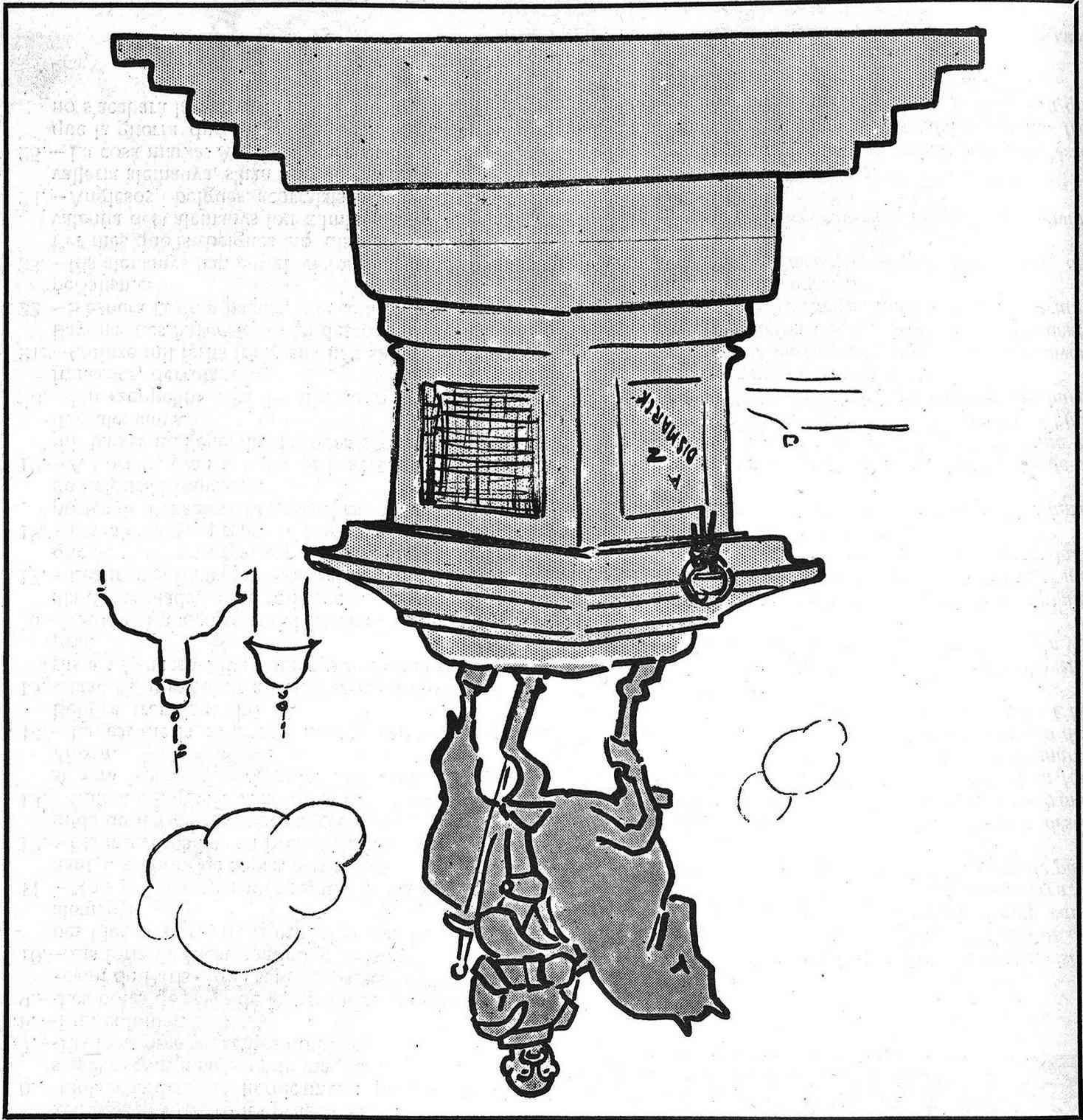
—Què volen pendre?

—Un soldat!—respongueren a chor, les minyones.

El forner arrufà el nas, però veient a un *Fulano* que se'l mirava fit a fit, va treure's el mocador per eixugar-se els bigots, escampant una forta olor d'aigua de Colonia.

El *Fulano* somrigué, tastà un dels soldats destinats a les criades, va posar-se el casc de gairell i, fent una mica de *moline*, mirà tendrament a un viril artiller que pas-sava.

JESPUS

I l'estatua equestre d'en Prím totalment canviada

L'operació X

El dia que'ls alemanys guanyin—que, naturalment, guanyaràn—i se facin amos de França, de Bèlgica, d'Ho-landa i de totes les demés terres que'ls vinguin de gust, Barcelona, la ciutat comtal, haurà fet el més rodó i su- culent dels negocis.

I de que'l faci, tot lo suculent i rodó que signi pos- sible—sobre'l tap del tinter ho jurem amb la mà extesa! —nosaltres ens en cuidarem.

Còm anirà això? De la següent manera:

Tant bon punt sapiguem que'l Kaiser ha «metido el resuello en el cuerpo» de tot'bitxo vivent, ens en ani-

rem a trobar-lo a Berlín o «donde se halle» i, presen- tant-nos a Sa Magestat imperial, ens treurem respectuo- sament la barretina—perque, per a fer les coses amb deguda forma, hi anirem amb barretina—i li direm:

—Sire, nosaltres som barcelonins.

—Molt bé—respondrà ell, disposant-se a escoltar- nos.—I què?

—En primer lloc, venim a felicitar-vos pel vostre triomf.

—Gracies. Què més?

—En segon lloc, volem dir-vos que Bèlgica, negant- se a donar-vos pas lliure pel seu territori, va portar-se molt malament.

—Ben castigada n'ha sortit.

—Cert; però encara no l'heu castigada prou. Per això principalment (i aquest és el tercer lloc) us hem vingut a veure.

—Ah!... Digueu, diguen...

—A Barcelona, Sire, hi ha unes aigües que se'n diuen de Dos Riús. Aquestes aigües... esgarrireu-vos!... són d'una companyia belga.

—Es possible!.

—Tan possible és, que abans d'escalar la guerra, la companyia estava en traces per a «encolomar-les» al municipi barceloní per una barbaritat de milions.

—Ai la murria!...

—El municipi, que és un tranquil·la, per no dir una altra cosa, les hauria comprades, deixant a la ciutat ge- parada per tota la vida.

—Bé, bé, bé!...

—Però això, Sire, vos ho evitarem.

—Què voleu que faci?

—Poca cosa. Que, aplicant als belgues la llei del més fort...

—Justi... *Vae victis!*...

—...dicteu un decret que, en substancia, digui així:

«En virtut de les facultats que'm concedeix la Victo- ria i en just càstic a la perversitat dels belgues, ordeno i mano que les aigües anomenades de Dos Riús, amb totes ses canalitzacions, obres i pertencencies, siguin do- nades «d'arròs» i a perpetuïtat a la ciutat de Barcelona per a que amb elles regui els jardins i els carrers, se renti la cara i els peus—que ben bé ho necessita—n'om- pli els cantis i les olles i en faci lo que millor li sembli.»

—Molt bé!... Que'm portin paper i plomat...—

I el Kaiser extindrà el decret i la ciutat resoldrà, *gratias et amore*, el problema de les aigües i els manos que, «treballant» aquesta qüestió esperaven... Déu sab lo que esperaven!... se quedaràn amb un pam de nas.

Amen!...

A. MARCH

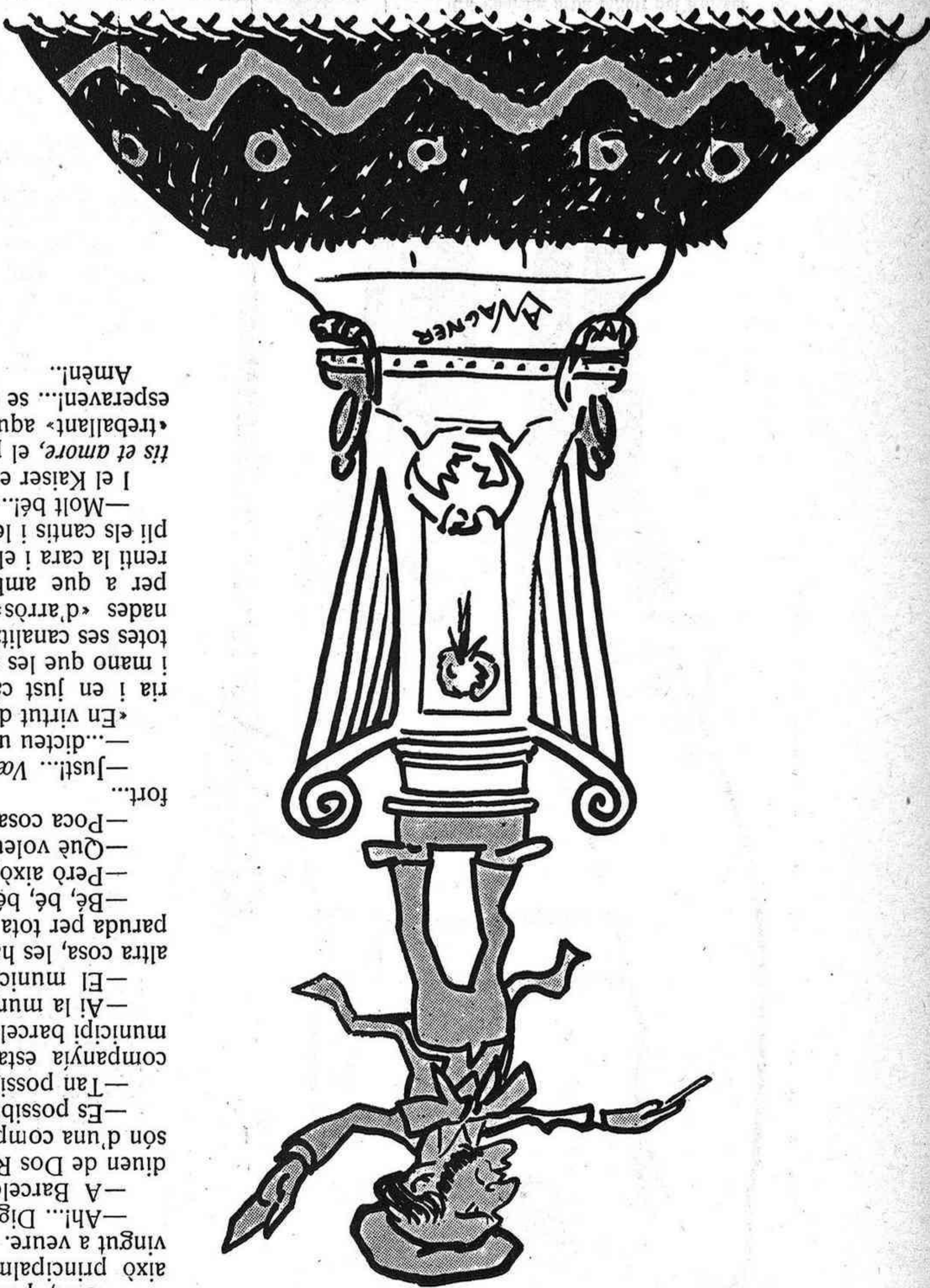
A la plaça

de Catalunya

Hi vàrem passar diumenge, cap al tard. Com sempre, era plena de criades totxades d'uns soldats alemanys. Un fadrí fornier deia sentenciosa- ment a tres o quatre minyones:

Veuem el monument d'en Clavé notablement transformat.

DEMA QUE SIGUEN ALEMANYS...

Entrevista amb Herr von Kleidungsstücken

Tot Barcelona coneix an aquest prussà fornit, musculós, amb el cap rodó com una bola de billar i els peus grossos com unes barcases.

Tots saben que és un gran financier, un excel·lent flautista, i que, a més de rudiments de química, té profons coneixements filosòfics.

Desitjant conèixer una opinió absolutament parcial sobre la gent de França, an ell ens dirigirem, poguent-lo atrapar en el «Continental», quan començava a fer la beguda de la tarda.

Li exposarem les nostres pretensions i ell, després d'escollir-nos atentament, ens feu tornar a repetir lo que volíem.

Quan n'estigué ben enterat, ens invità a beure amb ell; acceptarem i, un cop ens vege instal·lats davant d'un doble, parlà així:

—La França podria ésser un gran país, i fins crec que ho serà el dia pròxim en que l'àliga s'hagi menjat al gall. Aleshores, quan tots els esperits inquietos d'aquella terra n'hagin sigut expel·lits; quan les nostres famílies prussianes s'estableixin en aquelles planures que sem-bien produir blat, vi i fruites, però que produeixen or; quan a les fàbriques de Lyó en comptes de produir perfecte produixin barato; aleshores aniran bé les terres, les fàbriques, nosaltres, i pot-ser també ells.

—Sí, ho dic condicional això d'ells. Són tan versàtils, tan febles; no veig manera de fer-hi camí ni carrera.

—Els Drets de l'Home, diu... L'Enciclopedia, diu? Un bon Bismarck, un bon Moltke, un bon kaiser, els convidaria. Ja veurà com ens en riem de l'Enciclopedia, i dels Drets, i de totes les falornies.

—L'Art... Fugi, home, fugi. Quan arribaran aquests *cebollas* a la sublimitat dels simbolistes de Munich!

—Sí, senyor, tindran de beure cervesa. No faltaria més. Però, en prova de germanor, nosaltres beurem el vi.

—Que si guanyarem?... Vol callar, home, vol callar? Abans de començar havíem guanyat tres cops. Vostè sab els nostres armaments?... Vostè coneix les nostres metralladores, i els fusells, i el kaiser?

—Belgica? Ha sigut l'apertiu.

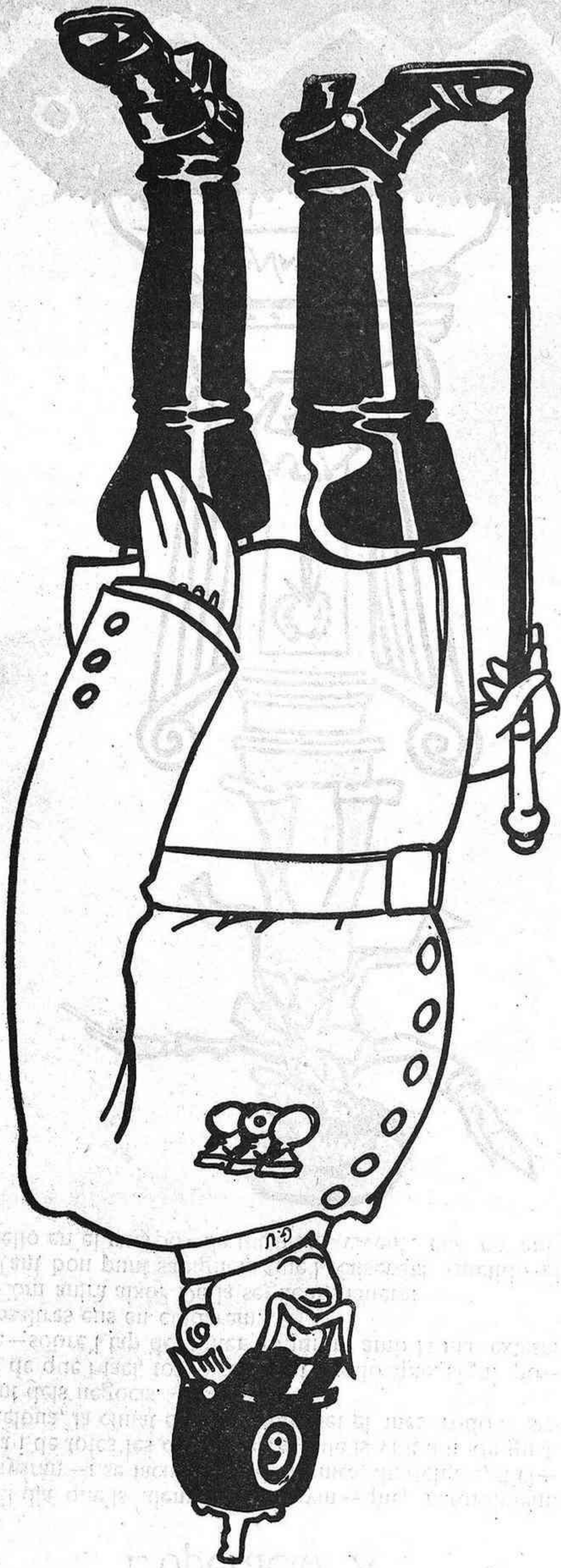
—Russia?... Home, Rússia pot ésser una digestió pesada.

—Anglaterra?... Maliatxigal... Anglaterra és una espina al coll.

No volguem molestar més an el nostre amic, i l'abandonarem, deixant-li pagar el gasto.

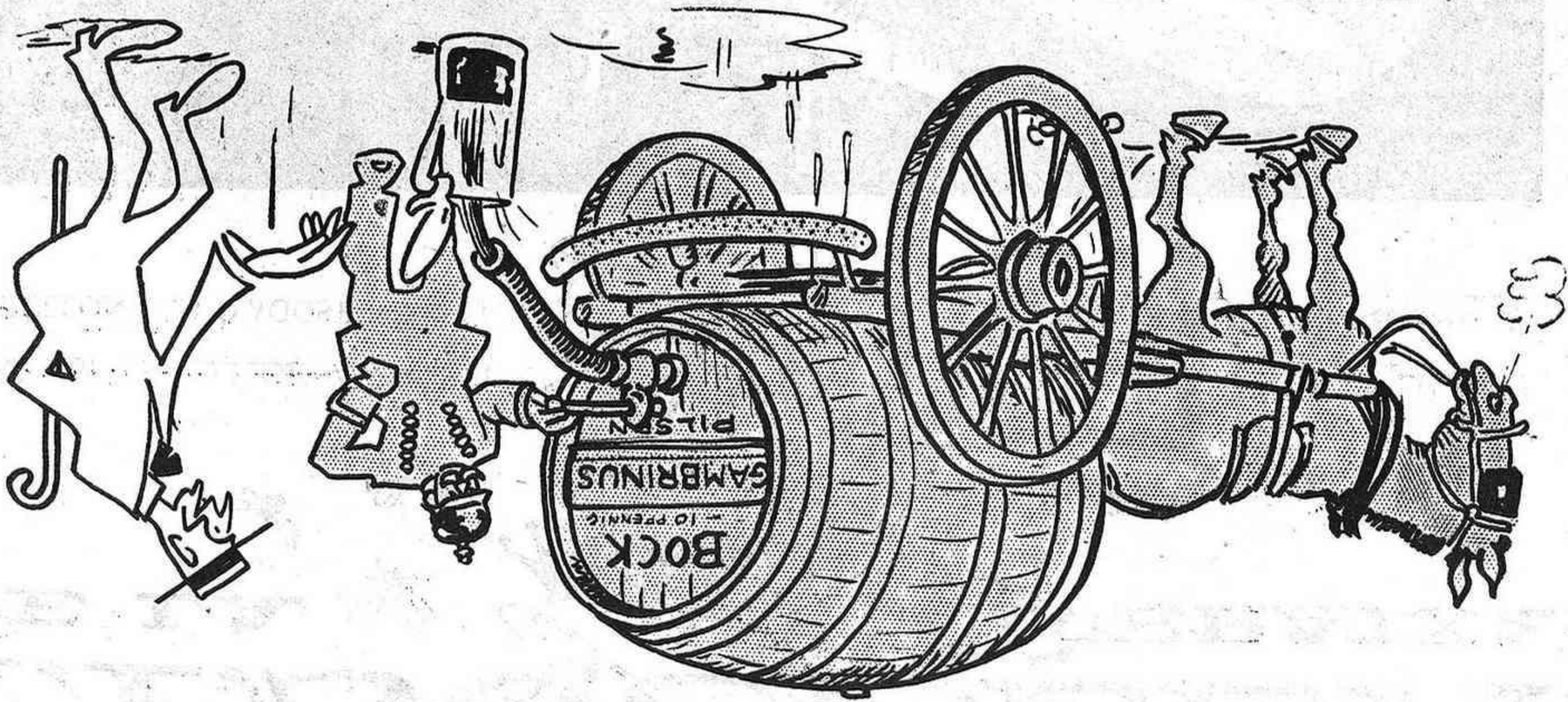

SIMEON

Un guardia urbà influit pel Kaiser

DEMÀ QUE SIGUEM ALEMANYS...

La cervesa s'embaratarà tant, que anirà quasi donada

CRÒNICA

Barcelona ciutat alemanya

O hi hà pas dubte que lo primer que farien els alemanys, si algun jorn—Déu no ho permeti—per mèrits de guerra, s'apoderessin de Barcelona, fóra instal·lar en la casa d'en Güell al governador de la ciutat. Aquella casa s'és feta per a servir d'hostatge a un ferri vencedor; a qualsevol deixeble d'un Bis-mark.

L'«Eden Concert», aleshores, si que aniria a terra, sense que hi valgessin lleis de cap mena ni excuses de cap llei.

En el seu lloc hi veuríem un petit estany d'aigua de Canaletes rodejat d'eucaliptus, i en tot l'entorn, previa incautació dels cabals del «Credit Lyonnès» i previ enderroc de la barriada infecta, un ombríu i esponerós bosquet d'alzines.

Un cop això realitzat, veuríem altres canvis radicals. S'augmentarien d'una manera enorme les cerveseries i els urinaris, urinaris espasiosos on el parroquià que ara balla impacient, esperant el torn en les garites de ferro, imitació parisença, trobaria en qualsevol moment un lloc per a enquistar-se, nèt i vistós, sense papiers d'anuncis encastats, ni altres sutgeries que ofenen la vista i la puresa de l'imaginació.

Una profunda renovació de les costums vindria immediatament. Per de prompte, l'aigua de Dos-Rius no serviria més que per a regar, i encara desinfectada; però s'esmersaria a doxo i arreu, amb una veritable generositat inconeguda fins al present.

Lambé s'escombrarien tots els carrers i es fusellarien els particulars que ho fessin en séc, tirant la pols al cim dels transeunts.

Els baladers que ara, de nit, campen per nostres vies, eixordant als veïns que dormen, serien empressonats.

En els hostals s'aboliria la xanfaina i el pa sucacat amb oli no's podria menjar en públic sense un permis especial del governador militar.

Se matarien els pocs micos que resten al Parc, per a sanejar les costums; se posaria un altre nas al bust d'en Fontova; al llac s'hi botaria un *dreadnought* en substitució de la barqueta, i el *Saturno* fóra arrasat per varies raons, i en son lloc s'hi instal·laria un joc de botxes.

Gori der Rebell, la novel·la d'en Pous i Pagès, vindria a ésser declarada llibre oficial per a la lectura en les escoles, car en ella no's parla d'amor ni de res que atenti a les bones costums.

El doctor Schadel vindria a regentar la Societat d'Estudis Catalans, i en Voegel fóra el censor literari de la curia esglesiástica, i s'obligaria a l'escola de Vic a fer acaatament a les *Normes ortogràfiques*.

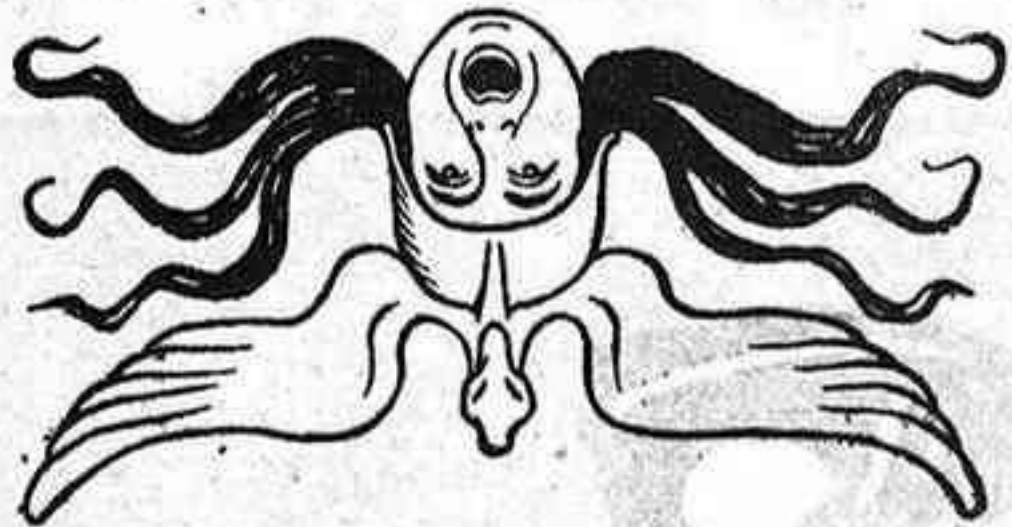
Se subvencionaria al requete per a executar unes grans maniobres anyals al pla de Montmeló i fortificar-se en llur domicili social.

Se militaritzaria el cos de fanalers i els repartidors d'esqueles mortuories.

En «Pol» de *La Veu* seria alcalde, i es posarien canons de trenta centímetres al temple de la Sagrada Família.

Finalment, és versemblable que ni la Verge de la Mercè ni Santa Eulària seguissin éssent patrones de Barcelona.

Sant marc poderós, sant marc absolut, sant marc omnipotent, acapararia la devoció i la cera.

P. DE B.

VISCA L'ALEMANYA

El senyor Esteve - Aquí em tenen convertit en el Senyor Canons

Núm. 1861 — Any XXXVI
BARCELONA, 28 D'AGOST DE 1914

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·LUSTRAT
10 cèntims — Atrassats: 20

LES QUILLES DE LA TORRATXA